

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 4 marca 2024 r.

K-2.431.1.66.2023.9.ARu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	1. Sposób przyjmowania i załatwiania skarg oraz wniosków na podstawie przepisów ustawy Kodeks postępowania administracyjnego. 2. Realizacja zadania dotyczącego rejestracji osób na potrzeby prowadzenia ewidencji wojskowej oraz przygotowania i przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej w 2023 r.
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski, ul. Wały Chrobrego 4, 70 – 502 Szczecin.
Nazwa i adres organu kontrolowanego	Burmistrz Nowogardu, zwany dalej <i>Burmistrzem</i> , Plac Wolności 1, 72-200 Nowogard.
Osoba pełniąca funkcję Burmistrza w okresie prowadzenia kontroli oraz w okresie objętym kontrolą	Pan Robert Czaplą
Okres objęty kontrolą	W zakresie: Ad. 1) od dnia 1 czerwca 2022 r. do dnia 30 listopada 2023 r. Ad. 2) 2023 r.
Kontrolujący	Pracownicy Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie: Pani Anna Rusakowicz – starszy inspektor, <i>kierownik zespołu kontrolnego</i> , Pani Sylwia Rzymska – główny specjalista.
Nr upoważnienia	Nr 119/23 z dnia 30 listopada 2023 r.
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	1. art. 258 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 z późn. zm.), zwanej dalej <i>Kpa</i> ; 2. art. 57 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2022 r., poz. 2305 z późn. zm.), zwanej dalej <i>ustawą</i> .
Kryteria prowadzenia kontroli	legalność, rzetelność
Termin kontroli	1-6 grudnia 2023 r.
Rodzaj i tryb kontroli	planowa, tryb zwykły
Obszar kontroli Nr 1: Sposób przyjmowania i załatwiania skarg oraz wniosków na podstawie przepisów ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.	
Podstawa prawna	Art. 223 § 1 Kpa: <i>Organy państwowe, organy samorządu terytorialnego i inne organy samorządowe oraz organy organizacji społecznych rozpatrują oraz załatwiają skargi i wnioski w ramach swojej właściwości.</i>

<p>Uregulowania wewnętrzne w zakresie objętym kontrolą</p>	<p>Organizację i zasady funkcjonowania Urzędu Miejskiego w Nowogardzie, zwanego dalej <i>Urzędem</i>, w okresie objętym kontrolą określał Regulamin Organizacyjny Urzędu Miejskiego w Nowogardzie, wprowadzony Zarządzeniem Nr 35/03 Burmistrza Nowogardu z dnia 7 marca 2003 r., zwany dalej <i>Regulaminem</i>. Zgodnie z treścią:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ § 41 ust. 2 Regulaminu: <i>Koordynację działań Wydziałów Urzędu w zakresie załatwiania indywidualnych spraw interesantów, w tym zwłaszcza skarg i wniosków sprawuje Sekretarz;</i> ➤ § 41 ust. 3 Regulaminu: <i>Sekretarz prowadzi centralny rejestr skarg i wniosków wpływających do Urzędu.</i> <p>Zadania wskazane § 41 ust. 2 i 3 Regulaminu, ujęto w zakresie czynności Sekretarza Gminy.</p> <p>Powyższe stanowiło realizację dyspozycji § 3 ust. 1 rozporządzenia ws. skarg i wniosków¹. (dowód: akta kontroli, str. 35, 48)</p>
<p>Ustalenia kontroli:</p> <p>Podczas czynności kontrolnych ustalono, że zgodnie z zapisem § 42 ust. 1 i 2 Regulaminu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Burmistrz i Zastępca Burmistrza przyjmują interesantów w sprawach skarg i wniosków w wyznaczonym dniu tygodnia tj. w każdy poniedziałek od godz. 9:00 do godz. 12:00 oraz od godz. 14:00 do godz. 16:00. W inne dni tygodnia po telefonicznym umówieniu spotkania. ➤ Sekretarz, Skarbnik i Kierownicy Wydziałów przyjmują interesantów w każdym dniu w godzinach pracy Urzędu. <p>Powyższa informacja o dniach i godzinach przyjmowania interesantów została wywieszona w widocznym miejscu w siedzibie jednostki kontrolowanej. Czas pracy Urzędu od poniedziałku do piątku był następujący: 7:30 – 15:30.</p> <p>Powyższe ustalenia wypełniały dyspozycję art. 253 Kpa.</p> <p>Pismem z dnia 13 grudnia 2023 r. Zastępca Burmistrza poinformował, że: <i>Organowi nie jest wiadome, aby sposób przyjmowania skarg i wniosków nie spełniał oczekiwań Obywateli. Organ nie otrzymał żadnych sygnałów świadczących o utrudnionym dostępie do organu wykonawczego.</i> (dowód: akta kontroli str. 23, 48)</p> <p>Rejestr skarg i wniosków prowadzony dla organów Gminy Nowogard (przekazany przez podmiot kontrolowany w formie spisów spraw prowadzonych oddzielnie na każdy rok kalendarzowy), w okresie objętym kontrolą zawierał:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ w 2022 r. (od dnia 1 czerwca 2022 r.) – 10 spraw, w tym 4 skargi, skierowane były do Burmistrza, ➤ w 2023 r. – 9 spraw, w tym 5 podlegało załatwieniu przez organ kontrolowany. <p>W badanym okresie wpływu wniosków nie odnotowano.</p> <p>W piśmie z dnia 13 grudnia 2023 r. Zastępca Burmistrza poinformował, że <i>we wskazanym okresie nie została złożona żadna skarga, ani wnioski ustnie do protokołu.</i> (dowód: akta kontroli str. 23, 54-57)</p> <p>W toku kontroli zwrócono uwagę, że przedłożone do kontroli spisy spraw pn. <i>Skargi i wnioski załatwiane bezpośrednio (w tym na jednostki podległe)</i> nie wypełniały dyspozycji art. 254 Kpa.</p>	

¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz. U. Nr 5, poz. 46), zwane dalej *rozporządzeniem ws. skarg i wniosków*.

Szczegółowy opis stwierdzonej nieprawidłowości ujęty został w części: *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.*

Szczegółowej analizie poddano sprawy, których sygnatury ujęte zostały w poniższej tabeli.

Lp.	Nr w spisie spraw	Lp.	Nr w spisie spraw
2022 r.			
1.	SSiO.1510.8.2022	2.	SSiO.1510.10.2022
3.	SSiO.1510.12.2022	4.	SSiO.1510.13.2022
2023 r.			
5.	SSiO.1510.5.2023	6.	SSiO.1510.7.2023
7.	SSiO.1510.7a.2023	8.	SSiO.1510.8.2023
9.	SSiO.11510.9.2023		

W wyniku analizy dokumentacji ww. spraw ustalono, że:

- w przypadku 5 skarg Burmistrz podjął działania mające na celu ich rozpatrzenie (poz. 1, 3-4, 7 i 9 w tabeli),
- 1 skargę pozostawiono bez rozpoznania w myśl art. 239 Kpa (poz. 8 w tabeli),
- 2 sprawy rozpatrzone zostały przez Burmistrza w trybie art. 234 i 235 Kpa (poz. 5 i 6 w tabeli),
- 1 sprawa została przekazana przez podmiot kontrolowany właściwym organom w sprawie na wniosek Przewodniczącego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji (poz. 2 w tabeli). Sprawa nie podlegała załatwieniu przez Burmistrza i nie została potraktowana przez organ kontrolowany, jako podlegająca załatwieniu w myśl Działu VIII Kpa. (dowód: akta kontroli str. 24)

W toku kontroli zwrócono uwagę, że w 5 sprawach (poz. 1, 4, 7 – 9 w tabeli) brak było adnotacji o wystosowaniu do skarżących informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2016/679², przy pierwszej czynności skierowanej do tych osób, co stanowiłoby realizację art. 226a.

W piśmie z dnia 13 grudnia 2023 r. Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że w przypadku pism okazanych do kontroli klauzule były przesyłane przy pierwszej czynności skierowanej do strony składającej skargę. Przyjęty proces postępowania miał na celu wykonanie obowiązków informacyjnych w ramach klauzuli stanowiącej załącznik do pisma, jednakże mogło dojść do sytuacji, w której odpis klauzuli nie został dołączony do akt sprawy. (dowód: akta kontroli str. 58-134)

Mając powyższe na uwadze, w toku czynności kontrolnych przypomniano o potrzebie dokumentowania przez organ realizacji dyspozycji art. 226a Kpa.

Nie wniesiono uwag do sposobu załatwienia 5 spraw (poz. 1-3 oraz 5 i 6 w tabeli).

Niemniej jednak stwierdzono, że:

- w 2 sprawach (poz. 4 i 7 w tabeli), w zawiadomieniach o odmownym sposobie załatwienia skarg nie zawarto uzasadnienia prawnego, co stanowiło naruszenie art. 238 § 1 Kpa,
- 2 skargi (poz. 4 i 9 w tabeli), zostały rozpatrzone po terminie określonym w art. 237 Kpa,

Szczegółowy opis stwierdzonych nieprawidłowości ujęty został w części: *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.*

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U.UE.L.2016.119.1 z dnia 2016.05.04).

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

- przedłożone do kontroli spisy spraw pn. *Skargi i wnioski załatwiane bezpośrednio (w tym na jednostki podległe)* nie wypełniały dyspozycji art. 254 Kpa;

(dowód: akta kontroli str. 54-56)

Zgodnie z informacją przekazaną przez Zastępcę Burmistrza w dniu 13 grudnia 2023 r. *Informacje w sprawie przebiegu terminów załatwienia poszczególnych spraw zostały przeoczone i zostaną niezwłocznie uzupełnione.*

(dowód: akta kontroli str. 22)

W opinii kontrolujących przyjęty przez organ sposób prowadzenia spisów spraw, jako centralnej ewidencji wpływających skarg i wniosków do dwóch organów Gminy oraz zamieszczanie w nim cząstkowych danych uniemożliwia uzyskanie rzetelnych informacji i nie stanowi wiarygodnego źródła informacji.

Należy zauważyć, iż prowadzone spisy spraw nie pozwalały na rozróżnienie, które sprawy wpłynęły bezpośrednio do organu, które zostały przekazane według właściwości, ani też jak ostatecznie sprawy wypełniające dyspozycję Działu VIII Kpa zostały załatwione i w jakim terminie.

Mając powyższe na uwadze, wskazania wymaga fakt, iż dotychczas stosowany tryb postępowania nie wyczerpuje wymogu wynikającego z treści art. 254 Kpa. Dyspozycja art. 254 Kpa wpisuje się w generalną zasadę, że wszelkie pisma składane/kierowane do organów władzy publicznej powinny być rejestrowane w sposób umożliwiający późniejszą weryfikację prawidłowości podejmowanych działań organu w danej sprawie. Podkreślić należy również, iż rejestrowanie spraw skargowo-wnioskowych nie tylko ułatwia późniejszą kontrolę, ale także porządkuje system ich rozpatrywania, co przekłada się m.in. na terminowość ich załatwiania oraz wspomaga nadzór. Tym samym, wskazuje się, na potrzebę zachowania przez organ należytej staranności w zakresie wpisywania do prowadzonej ewidencji wszystkich danych umożliwiających odtworzenie rzeczywistego przebiegu i terminów załatwienia ww. spraw.

- w 2 przypadkach (poz. 4 i 7 w tabeli), wystosowane do skarżących zawiadomienia o sposobie załatwienia sprawy nie zawierały uzasadnienia prawnego do czego zobowiązuje art. 238 § 1 Kpa.

(dowód: akta kontroli str. 69, 87)

W wyjaśnieniach z dnia 13 grudnia 2023 r. Zastępca Burmistrza wskazał, że *skargi dotyczyły zaistnienia wskazanego przez skarżących stanu faktycznego, który w toku rozpoznania skargi okazał się nieprawdziwy. Z tego powodu uzasadnieniem dla uznania każdej z tych skarg za bezzasadną było ustalenie prawidłowego stanu faktycznego. Żadna ze skarg nie wymagała rozstrzygnięcia wątpliwości związanych ze stanem prawnym. Brak jest podstaw prawnych mających zastosowanie w przypadku gdy skarga oparta jest o okoliczności niezgodne z prawdą. Stan taki powoduje brak możliwości uzasadnienia prawnego.*

(dowód: akta kontroli str. 22)

Jak wynika z dyspozycji art. 238 Kpa³, zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi, ma sformalizowany charakter i musi zawierać treści określone przez ustawodawcę. Tym samym w przypadku uznania skargi za bezzasadną, należy każdorazowo w treści zawiadomienia o odmownym sposobie jej rozpatrzenia, zamieszczać uzasadnienie prawne. Ponadto przypomnieć należy,

³ Zgodnie z art. 238 Kpa: *Zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi powinno zawierać: oznaczenie organu, od którego pochodzi, wskazanie, w jaki sposób skarga została załatwiona, oraz podpis z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego osoby upoważnionej do załatwienia skargi lub jeżeli zawiadomienie sporządzone zostało w formie dokumentu elektronicznego, powinno być opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Zawiadomienie o odmownym załatwieniu skargi powinno zawierać ponadto uzasadnienie faktyczne i prawne oraz pouczenie o treści art. 239.*

iż uzasadnienie prawne powinno polegać na wyjaśnieniu przepisów prawa, które uzasadniają stanowisko Burmistrza uznające podniesione przez skarżącego zarzuty za nieuzasadnione.

- 2 skargi (poz. 4 i 9 w tabeli), rozpatrzono z uchybieniem terminu wskazanego art. 237 Kpa, tj. w przypadku:
 - skargi⁴ ujętej pod poz 4 w tabeli, podmiot kontrolowany:
 - dokonał ponownego przedłużenia terminu na załatwienie sprawy 6 dni po upływie uprzednio wskazanego w myśl art. 36 Kpa terminu,
 - nie dochował wyznaczonego w myśl art. 36 Kpa terminu na załatwienie skargi, wysyłając skarżącemu zawiadomienie o sposobie załatwienia sprawy 274 dni po uprzednio wskazanym terminie.
 - skargi⁵ ujętej pod poz. 9 w tabeli, nie dochował miesięcznego terminu wynikającego z art. 237 § 1 Kpa przekraczając go o 14 dni. W aktach kontroli brak było dokumentów wskazujących na zastosowanie dyspozycji art. 36 w związku z art. 237 § 4 Kpa.

Zastępca Burmistrza w piśmie z dnia 13 grudnia 2023 r. wyjaśnił, że uchybienia terminów wynikały z długoterminowych absencji osób wskazanych przez organ do złożenia wyjaśnień w sprawie, jak i Sekretarza Gminy odpowiedzialnego za koordynowanie skarg i wniosków. Dodatkowo w piśmie z dnia 29 grudnia 2023 r. wskazano, że *opóźnienie w rozpatrzeniu skargi (poz. 9 w tabeli) wynikało z przeoczenia pracownika odpowiedzialnego za wysłanie zawiadomienia.*

(dowód: akta kontroli str. 22, 69-86, 120-134)

Mając powyższe na uwadze podkreślenia wymaga fakt, iż organ administracji publicznej w myśl art. 12 Kpa powinien działać w sprawie wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia. Tym samym ustawowym obowiązkiem organu jest załatwienie sprawy bez zbędnej zwłoki, w myśl art. 237 § 1 Kpa. W sytuacji braku możliwości załatwienia sprawy w terminie określonym w ww. artykule, organ zobowiązany jest wskazać termin, do którego strona może oczekiwać na ostateczne rozpatrzenie sprawy w myśl art. 36 Kpa. Wskazany termin jest wiążący dla organu.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Pismem z dnia 13 grudnia 2023 r. Zastępca Burmistrza, udzielił wyjaśnień w ww. obszarze. (dowód, akta kontroli, str. 22-24) Pismem z dnia 29 grudnia 2023 r. z upoważnienia organu wyjaśnień udzielił Inspektor Wydziału Spraw Społecznych i Obywatelskich. (dowód, akta kontroli, str. 27, 29-31)
Ocena obszaru kontroli	Pozytywna z nieprawidłowościami

Obszar kontroli Nr 2: Realizacja zadania dotyczącego rejestracji osób na potrzeby prowadzenia ewidencji wojskowej oraz przygotowania i przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej w 2023 r.

⁴ Skargę poz. 4 w tabeli złożono w dniu 3 listopada 2022 r. Organ wystosował do skarżącego 2 pisma dot. przedłużenia terminu na załatwienie sprawy (pismo z dnia 1 grudnia 2022 r. wskazujące termin załatwienia sprawy do dnia 2 lutego 2023 r. oraz pismo z dnia 8 lutego 2023 r. wskazujące termin załatwienia sprawy do dnia 2 marca 2023 r.). Zawiadomienie o sposobie załatwienia sprawy opatrzone datą 30 listopada 2023 r. i wysłano do skarżącego dzień później, tj. 1 grudnia 2023 r.

⁵ Skargę poz. 9 w tabeli złożono w dniu 21 sierpnia 2023 r. Zawiadomienie o sposobie załatwienia sprawy wysłano do skarżącego 6 października 2023 r.

<p>Podstawy prawne</p>	<p><i>Art. 7 ustawy: Realizacja zadań z zakresu obronności państwa należy do wszystkich organów władzy i administracji rządowej oraz innych organów i instytucji państwowych, organów samorządu terytorialnego, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i innych podmiotów, a także do każdego obywatela, w zakresie określonym w ustawach.</i></p> <p><i>Art. 53 ust. 2 ustawy: Rejestrację prowadzi wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego albo pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące osoby objętej rejestracją w dniu ukończenia przez nią 18 lat życia.</i></p> <p><i>Art. 56 ust. 2 ustawy: Czynności podejmowane w ramach kwalifikacji wojskowej są prowadzone przez powiatowe komisje lekarskie oraz wojewódzkie komisje lekarskie, wójta (burmistrza, prezydenta miasta) oraz szefa wojskowego centrum rekrutacji.</i></p>
<p>Ustalenia kontroli:</p> <p>Zgodnie z § 31 ust. 3 pkt 1 Regulaminu prowadzenie spraw związanych z kwalifikacją wojskową należało do zadań Wydziału Spraw Społecznych i Obywatelskich, zwanego dalej Wydziałem. Powyższe zadanie przypisano do realizacji pracownikowi tego Wydziału zatrudnionemu na stanowisku referenta, zwanego dalej pracownikiem wydziału w pełnym wymiarze czasu pracy. Zakres realizacji ww. zadania wskazany został w upoważnieniach znak: K.0052.14C.2023 z dnia 2 stycznia 2023 r. oraz K.0052.35.2023 z dnia 30 marca 2023 r.</p> <p>Niemniej jednak, przydzielone pracownikowi wydziału zadania dot. rejestracji osób na potrzeby założenia ewidencji wojskowej oraz prowadzenia kwalifikacji wojskowej, nie znalazły odzwierciedlenia w zakresie czynności tego pracownika. Mając powyższe na uwadze, zasadnym byłoby, rozszerzenie dokumentu, o którym mowa o omawiane czynności tak, by nie było wątpliwości, jaki rodzaj pracy wykonuje pracownik zatrudniony na tym stanowisku. (dowód: akta kontroli str. 32, 45, 135-137)</p> <p>Zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej dotyczące rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej realizowane było na podstawie przepisów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 listopada 2009 r. w sprawie rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej oraz założenia ewidencji wojskowej (Dz. U. z 2015 r., poz. 991), zwanego dalej rozporządzeniem ws. rejestracji, – rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 27 lutego 2023 r. ws. kwalifikacji wojskowej (Dz. U. z 2023 r., poz.440), zwanego dalej rozporządzeniem ws. kwalifikacji. <p><u>Prawidłowość realizacji zadania oceniono na podstawie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ elektronicznego rejestru mieszkańców Gminy Nowogard urodzonych w 2004 r., którzy do dnia 31 grudnia 2022 r. ukończyli 18 lat życia sporządzonego zgodnie z treścią § 3 ust. 2 rozporządzenia ws. rejestracji; <p>W toku czynności kontrolnych ustalono, iż za prowadzenie elektronicznego rejestru mieszkańców Gminy Nowogard oraz rejestru osób objętych rejestracją odpowiedzialna była ta sama osoba, która miała również przypisany obszar odnoszący się do prowadzenia spraw z zakresu rejestracji i kwalifikacji wojskowej. W konsekwencji powyższego nie zachodziła potrzeba realizacji dyspozycji § 3 ust. 4 rozporządzenia ws. rejestracji. Na powyższą okoliczność przyjęto oświadczenie złożone w dniu 4 grudnia 2023 r. przez pracownika wydziału, zgodnie z którym: [...] osoba z komórki urzędu gminy właściwa w sprawach ewidencji ludności to ta sama osoba, która zajmuje się kwalifikacją wojskową. (dowód: akta kontroli, str. 138)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rejestrów sporządzonych osobno dla kobiet i mężczyzn urodzonych w 2004 r. objętych rejestracją na podstawie rejestru mieszkańców Gminy Nowogard urodzonych w 2004 r.; 	

Analiza dokumentów wykazała, że wspomniane rejestry wykonane zostały niezgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia ws. rejestracji oraz, że sporządzono je w dniu 31 stycznia 2023 r., a więc z uchybieniem terminu o którym mowa w § 3 ust. 1 powyższego unormowania.

Dodatkowo zwrócono uwagę, że przedmiotowe rejestry nie zostały przesłane wojskowemu komendantowi uzupełnień niezwłocznie po ich sporządzeniu, do czego obligował § 3 ust. 3 rozporządzenia ws. rejestracji. Szczegółowy opis stwierdzonych nieprawidłowości ujęty został w części: *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.*

Rejestracją objęto łącznie 221 osób, w tym 125 mężczyzn oraz 96 kobiet.

- informacji o liczbie kobiet i mężczyzn wpisanych do rejestru osób objętych rejestracją, przesłanej Wojewodzie Zachodniopomorskiemu drogą elektroniczną w dniu 31 stycznia 2023 r., tj. 11 dni po terminie określonym w § 5 ust. 1 rozporządzenia ws. rejestracji;

Szczegółowy opis stwierdzonej nieprawidłowości ujęty został w części: *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.*

- listy stawiennictwa osób do kwalifikacji wojskowej, o której mowa w § 9 ust. 1 rozporządzenia ws. kwalifikacji;

Przedłożona do kontroli lista stawiennictwa osób do kwalifikacji wojskowej została sporządzona w terminie wskazanym w § 9 ust. 4 rozporządzenia ws. kwalifikacji. Niemniej jednak opracowano ją na niewłaściwym wzorze, niezgodnym z obowiązującym załącznikiem nr 3 do rozporządzenia ws. kwalifikacji. Dopiero dnia 23 listopada 2023 r. dokonano właściwej korekty ww. dokumentu, co wykazano podczas trwania czynności kontrolnych.

Wobec powyższego, odstępuje od wystosowania zaleceń w omawianej kwestii, rekomendując stosowanie właściwych wzorów przygotowywanej dokumentacji, zgodnych z obowiązującymi aktami prawa w ramach wskazanych terminów.

Dodatkowo zwrócono uwagę, na nieprzekazanie listy stawiennictwa osób do kwalifikacji wojskowej właściwej, powiatowej komisji lekarskiej w terminie wskazanym w § 9 ust. 4 rozporządzenia ws. kwalifikacji.

Szczegółowy opis stwierdzonej nieprawidłowości ujęty został w części: *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.*

Łącznie, kwalifikacją wojskową w 2023 r. objęto 172 osoby, w tym 125 mężczyzn rocznika podstawowego oraz 47 osób z roczników starszych. (dowód: akta kontroli, str. 179-215)

- wezwań do kwalifikacji wojskowej, zgodnych ze wzorem stanowiącym załącznik nr 1 do rozporządzenia ws. kwalifikacji wraz z potwierdzeniami odbioru. Osoby podlegające obowiązkowi stawienia się do kwalifikacji wojskowej powiadamiano w terminie zapewniającym otrzymanie zawiadomienia, co najmniej 7 dni przed wyznaczoną datą stawienia się do kwalifikacji wojskowej, co wypełniło postanowienie § 5 ust. 2 rozporządzenia ws. kwalifikacji;

28 zawiadomień zwrócono z adnotacją *nie mieszka bądź nie przebywa pod wskazanym adresem.*

(dowód: akta kontroli, str. 139, 216-231)

- wyjaśnień i dokumentów przedstawionych przez pracownika wydziału na okoliczność ustalenia przyczyn niestawienia się 6 osób do kwalifikacji wojskowej (4 osób z roczników starszych i 2 osób z rocznika podstawowego);

Ustalono, iż Burmistrz w stosunku do ww. osób podjął działania wynikające z przepisu art. 59 ust. 8 ustawy, który stanowi, że *w przypadku niestawienia się do kwalifikacji wojskowej bez uzasadnionej przyczyny właściwy wójt (burmistrz, prezydent miasta) z urzędu albo na wniosek przewodniczącego powiatowej komisji lekarskiej lub szefa wojskowego centrum rekrutacji nakłada na osobę podlegającą kwalifikacji wojskowej grzywnę w celu przymuszenia albo zarządza przymusowe doprowadzenie przez*

Policję do kwalifikacji wojskowej w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Uznając, że wystąpiła w omawianych przypadkach sytuacja niestawienia się do kwalifikacji wojskowej z powodów nieusprawiedliwionych oraz bez uzasadnionej przyczyny, wysłano do Komendanta Komisarjatu Policji w Nowogardzie postanowienia o przymusowe doprowadzenie 6 osób. W rezultacie 4 osób nie odnaleziono, 2 osoby stawily się osobiście w innych komisjach.

(dowód: akta kontroli, str. 139-156)

- aktualnego w dniu kontroli wykazu osób o nieuregulowanym stosunku do powszechnego obowiązku obrony, które nie dopełniły obowiązku stawienia się do kwalifikacji wojskowej w wyznaczonym terminie i miejscu.

(dowód: akta kontroli, str. 232-238)

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

W przedmiocie dotyczącym rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej:

- rejestry kobiet i mężczyzn sporządzono w dniu 31 stycznia 2023 r., tj. 26 dni po terminie wskazanym w § 3 ust. 1 rozporządzenia ws. rejestracji i na niewłaściwym wzorze, stanowiącym załącznik nr 1 ww. aktu prawnego;
- Wojewodę Zachodniopomorskiego powiadomiono o liczbie kobiet i mężczyzn objętych rejestracją, w dniu 31 stycznia 2023 r., tj. 11 dni po terminie, co stanowi naruszenie § 5 ust. 1 omawianego rozporządzenia;
- sporządzonych rejestrów nie przesłano wojskowemu komendantowi uzupełnień, co było sprzeczne z dyspozycją § 3 ust. 3 rozporządzenia ws. rejestracji.

W wyjaśnieniach z dnia 29 grudnia 2023 r. odnoszących się do powyższych nieprawidłowości wskazano, że wynikają one z absencji oraz rotacji pracowników.

Rejestry kobiet i mężczyzn, o których mowa w § 3 ust. 1 rozporządzenia ws. rejestracji, sporządzono dopiero w dniu 31 stycznia 2023 r., tj. 26 dni po terminie wskazanym w tym paragrafie. Powyższa czynność winna być wykonana do dnia 5 stycznia 2023 r.

Należy nadmienić, że przekroczenie terminu opracowania przedmiotowego rejestru skutkowało również powiadomieniem wojewody o ogólnej liczbie wpisanych do rejestrów osób objętych rejestracją 11 dni po terminie wskazanym w § 5 ust. 1 rozporządzenia ws. rejestracji.

Podkreśla się, że zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia ws. rejestracji: *Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) sporządza rejestr corocznie, w terminie do dnia 5 stycznia roku następującego po roku, w którym osoby ukończyły 18 lat życia, a § 5 ust. 1 ww. rozporządzenia, że organ po sporządzeniu rejestru, przesyła wojewodzie informację o liczbie mężczyzn i kobiet wpisanych do rejestru, w terminie do dnia 20 stycznia każdego roku. Ustawodawca w powyższych przepisach wskazuje najpóźniejsze, maksymalne terminy realizacji poszczególnych zadań, których nie należy przekraczać.*

Dodatkowo przypomnienia wymaga fakt, iż omawiane rejestry należy sporządzać na aktualnym wzorze, wskazanym przez ustawodawcę w załączniku nr 1 rozporządzenia ws. rejestracji, co pomoże uporządkować zebrane dane, a tym samym będzie świadczyło o podjęciu przez organ prawidłowych, tj. zgodnych z przepisami prawa działań.

Nieprzesłanie wojskowemu komendantowi uzupełnień dokumentów wymienionych w § 3 ust. 3 rozporządzenia ws. rejestracji uznać należy, za działanie nieprawidłowe, stanowiące przeszkodę w założeniu ewidencji wojskowej.

Zespół kontrolny nie uwzględnił wskazanych wyjaśnień, albowiem charakter zaistniałej sytuacji nie może być przyzwoleniem do naruszania obowiązujących przepisów prawa.

(dowód: akta kontroli str. 28, 158-172)

<p>W przedmiocie dotyczącym kwalifikacji wojskowej:</p> <p>➤ lista stawiennictwa osób do kwalifikacji wojskowej nie została przekazana właściwej komisji lekarskiej w terminie wskazanym w § 9 ust. 4 rozporządzenia ws. kwalifikacji;</p> <p>W wyjaśnieniach złożonych w dniu 29 grudnia 2023 r. poinformowano, że listę osób podlegających kwalifikacji wojskowej organ przekazuje bezpośrednio komisji lekarskiej w <u>trakcie trwania kwalifikacji wojskowej</u>. (dowód akta kontroli str. 28,179-215)</p> <p>Zgodnie z § 9 ust. 4 rozporządzenia ws. kwalifikacji, <u>jeden egzemplarz listy wójt (burmistrz, prezydent miasta) przekazuje powiatowej komisji lekarskiej nie później niż na 7 dni przed rozpoczęciem kwalifikacji wojskowej</u>. Przyjęty przez organ termin przekazywania listy stawiennictwa osób do kwalifikacji wojskowej powiatowej komisji lekarskiej, nie wypełnia dyspozycji ww. przepisu. Ustawowo podany termin, jest ostateczny i powinien być bezwzględnie przestrzegany. Przekazanie listy stawiennictwa powinno mieć miejsce nie później niż na 7 dni przed rozpoczęciem kwalifikacji wojskowej nie zaś w jej trakcie.</p>	
<p>Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia</p>	<p>Wyjaśnienia w ww. obszarze zostały złożone przez Referenta Wydziału Spraw Społecznych i Obywatelskich w formie oświadczeń z dnia 4 i 5 grudnia 2023 r. (dowód: akta kontroli str. 138, 139, 157)</p> <p>Pismem z dnia 18 grudnia 2023 r. z upoważnienia organu wyjaśnień udzielił Inspektor Wydziału Spraw Społecznych i Obywatelskich. (dowód: akta kontroli str. 28, 32)</p>
<p>Ocena obszaru kontroli</p>	<p><i>Pozytywna z nieprawidłowościami</i></p>
<p>Wpis do książki kontroli</p>	<p>Nr 50/2023</p>
<p>Podsumowanie ustaleń w podmiocie kontrolowanym</p>	<p>Obszar kontroli:</p> <p>Nr 1. Sposób przyjmowania i załatwiania skarg oraz wniosków:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przyjęty w podmiocie kontrolowanym sposób rejestrowania skarg i wniosków nie wypełniał dyspozycji art. 254 Kpa; – w 2 przypadkach, zawiadomienia o odmownym załatwieniu sprawy nie zawierały uzasadnienia prawnego czym naruszono art. 238 Kpa; – w 2 sprawach nie dotrzymano terminów wynikających z art. 237 Kpa. <p>Nr 2. Realizacja zadania dotyczącego rejestracji osób na potrzeby prowadzenia ewidencji wojskowej oraz przygotowania i przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej w 2023 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nie dochowano terminu na opracowanie rejestru osób objętych rejestracją wskazanego w § 3 ust. 1 rozporządzenia ws. rejestracji; – przesłano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu informacje o liczbie mężczyzn i kobiet wpisanych do rejestru po terminie określonym w § 5 ust. 1 rozporządzenia ws. rejestracji; – nie przesłano wojskowemu komendantowi uzupełnień dokumentów wymienionych w § 3 ust. 3 rozporządzenia ws. rejestracji; – nie przekazano listy stawiennictwa powiatowej komisji lekarskiej w terminie wskazanym w § 9 ust. 4 rozporządzenia ws. kwalifikacji.

<p>Wnioski dotyczące uzyskanych efektów zrealizowanego zadania</p>	<p>Obszar kontroli:</p> <p>Nr 1. Sposób przyjmowania i załatwiania skarg oraz wniosków.</p> <p>W ocenie zespołu kontrolnego organ podejmował działania mające na celu załatwienie analizowanych spraw. Wdrożył rozwiązania zapewniające właściwą organizację przyjmowania interesantów w sprawach skarg i wniosków, a także podjął działania zmierzające do zaspokojenia potrzeb ludności w ww. zakresie. Niemniej jednak mając na względzie stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości, zwrócono uwagę na konieczność należytego i rzetelnego wypełniania dyspozycji art. 254 Kpa, uwzględniania uzasadnienia prawnego w zawiadomieniach o załatwieniu skargi uznanej za bezzasadną oraz terminowego załatwiania spraw zgodnie z dyspozycją art. 237 Kpa.</p> <p>Wylimitowanie przez organ kontrolowany powyższych nieprawidłowości przyczyni się do prowadzenia postępowań administracyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami.</p> <p>Nr 2. Realizacja zadania zleconego z zakresu administracji rządowej dotyczącego rejestracji osób na potrzeby założenia ewidencji wojskowej oraz prowadzenia kwalifikacji wojskowej.</p> <p>Przeprowadzenie kwalifikacji wojskowej w 2023 r. przez Burmistrza nastąpiło w terminach wskazanych rozporządzeniem ws. przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej w 2023 r. oraz Wojewódzkim Planem Kwalifikacji Wojskowej na 2023 r. (WPKW). Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości odnoszące się do:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przygotowania rejestrów na niewłaściwych wzorach, – niedochowania terminów wskazanych § 5 ust. 1 i § 3 ust. 3 rozporządzenia ws. rejestracji oraz § 9 ust. 4 rozporządzenia ws. kwalifikacji, – nieprzesłania rejestrów wojskowemu komendantowi uzupełnień, <p>mogły skutkować trudnościami w prowadzeniu ewidencji wojskowej przez terenowe organa administracji wojskowej a także terminowym opracowaniem WPKW.</p>
<p>Zalecenia</p>	<p>W zakresie przyjmowania i załatwiania skarg oraz wniosków:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rejestrować dokumentację dotyczącą skarg i wniosków w sposób umożliwiający kontrolę przebiegu i terminów ich załatwienia do czego zobowiązuje art. 254 Kpa; – zamieszczać uzasadnienie prawne w zawiadomieniach o odmownym sposobie załatwienia skarg w myśl art. 238 Kpa; – rozpatrywać sprawy w ustawowym terminie wskazanym w art. 237 § 1 Kpa oraz dochowywać terminów załatwienia spraw wyznaczonych przez organ na podstawie art. 36 Kpa.

	<p>W zakresie rejestracji osób na potrzeby założenia ewidencji wojskowej oraz prowadzenia kwalifikacji wojskowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sporządzać rejestr osób objętych rejestracją w terminie określonym w § 2 ust. 1 rozporządzenia ws. rejestracji⁶ oraz zgodnie z obowiązującym wzorem stanowiącym załącznik do ww. aktu; – przekazywać wytworzone dokumenty (ww. rejestr, listę stawiennictwa) do podmiotów przeprowadzających kwalifikację wojskową na szczeblu samorządowym i wojewódzkim w terminach wskazanych w rozporządzeniu ws. rejestracji (§ 4 ust. 1) oraz w rozporządzeniu ws. kwalifikacji (§ 9 ust. 4).
<p>Pouczenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> – od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze, – o podjętych działaniach, mających na celu realizację zaleceń pokontrolnych, proszę poinformować mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.
<p>Podpis kierownika jednostki kontrolującej</p>	<p style="text-align: center;">z up. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO</p> <p style="text-align: center;"><i>Bartosz Brożyński</i> I Wicewojewoda Zachodniopomorski</p>

⁶ Zalecenia pokontrolne zostały sporządzone w oparciu o obowiązujące rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 7 czerwca 2023 r. ws. rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej (Dz.U. z 2023 r. poz. 1186), zwane w treści niniejszego dokumentu rozporządzeniem ws. rejestracji.